

Návod pro řešení extrémních situací

Jedním z úspěšných soukromých zemědělců na Českobudějovicku je Miroslav Steinbauer, který hospodaří spolu se svým bratrem na 190 hektarech zemědělské půdy v okolí obce Trhové Sviny. Zabývá se klasickou rostlinnou výrobou se zaměřením na produkci ozimé řepky a obilnin. Pozemky s převážně těžkými půdami vyžadují specifický přístup. V loňském roce to platilo dvojnásob, protože v uvedené oblasti spadlo od sklizně obilnin až do pozdního podzimu velké množství srážek.

Již sklizeň nebyla nijak jednoduchá a proběhla se zpožděním, na polích se vyskytovala místa s polehlými porosty. Shluky dlouhé slámy pak ztěžovaly následné zpracování půdy. A tradiční technologii podmítky pomocí talířových podmítačů, využívanou mnoho let, znemožnily přívaly vody. Lepkává těžká půda by se nabalila na zbylou slámu a vytvořily by se nezpracovatelné hromady.

V takových chvílích se ukážou skutečné schopnosti hospodáře. Miroslav Steinbauer je při své práci zvyklý přemýšlet a i v krajní situaci si dokázal poradit – oslovil svého oblíbeného dodavatele zemědělské techniky, společnost Agrozet České Budějovice.

Vhodný secí stroj pro rodinnou farmu

Od této firmy si v minulosti pořídil celou řadu závěsné techniky se špičkovou výbavou. „Se stroji od této firmy jsem absolutně spokojený, mají mou důvěru,“ řekl při naší návštěvě. „Pro zakládání porostů využívám kombinaci mechanického secího stroje Vitasem A 401 s rotačními bránami Lion 4001 značky Pöttinger. V mých podmínkách se mi dobře osvědčují jednoduchoučové secí botky, které dobře formují výsevní rýhu. Ukládání osiva díky tomu probíhá při konstantní hloubce. Zároveň musím ocenit také jednoduchost provedení výsevní zkoušky a v průběhu práce využívám i možnosti snížení a zvýšení výsevku pomocí ovládacího terminálu Compass.“

Secí stroj pracoval v roce 2014 již osmou sezónu bez poruch. Je využíván

k seti obilnin i ozimé řepky jak do zorané, tak i jen mělce zkyprené půdy. S odlišnými podmínkami těchto dvou technologií si poradí rotační brány Lion díky své univerzálnosti využití.

Plně využitý talířový podmítač

Na základě dobrých zkušeností se secí kombinací byl v létě 2012 pořízen další stroj firmy Pöttinger – návěsný talířový podmítač Terradisc 4000 T. Pro adekvátní účinnost k drcení hrud a ke zpětnému utužení těžkých půd je stroj osazen těžkým pěchovacím válcem s ocelovým středem a povr-

Talířový podmítač Terradisc 4000 T slouží nejenom k podmínkám, ale i pro přípravu půdy před setím. Těžký gumo-ocelový opěrný válec provádí účinnou konsolidaci půdy a drcení hrud

Trhové Sviny

U kypřičů Synkro je celá konstrukce zaměřená na stabilitu. Platí to i o držácích slupic, které jsou prohnuté směrem dolů pro zajištění stabilního uchycení. Synkro Nova má dvě možnosti nastavení úhlu radliček

chem z pryže. Za tři roky měl podmítač za sebou již 600 hektarů bez výraznějšího opotřebení talířů. Pracuje převážně při prvních podmínkách, ale také provádí přípravu půdy před

setím. Tento způsob využívání strojů Pöttinger Terradisc je v ČR běžný. V agregaci s traktorem John Deere 7530 Premium s výkonem 175 k, osazeným převodovkou AutoQuad Plus

„Mechanický nástavbový secí stroj Vitasem A 401 se při zakládání porostů obilnin a ozimé řepky v těžkých půdách osvědčuje dodržováním hloubky setí i podélného rozdělení osiva,“ pochvaloval si Miroslav Steinbauer

Při pohledu z místa spolujezdce je patrný volný prostor mezi jednotlivými radlicemi i mezi nosíky kypřiče. Urovňovací talíře spolu s robustním prutovým válcem se postaraly o urovňání pozemku a rozbití hrud.

Jiří Steinbauer si práci kypřiče Synkro 3020 Nova pochvaloval. Našel optimální řešení pro své těžké půdy a traktor s výkonem 175 k

Ecoshift, činí spotřeba paliva devět litrů na hektar. To je na těžkých půdách dobré číslo.

Třetím strojem firmy Pöttinger v podniku je podmiatač Terradisc 4000 v neseném provedení, osazený lehčím prutovým opěrným válcem. I tento stroj nachází využití. Nicméně v létě roku 2014 extrémní vlhkost půdy i vzduchu, kvůli níž byl výpar značně omezen, představovala pro zaběhlé technologie limitující překážku. I tak ale bylo nezbytné zpracování půdy po sklizni provést. Nároky na požadovaný stroj byly enormní: přiměřená energetická náročnost, robustní konstrukce a přímo extrémní průchodnost pro velké množství těžké organické hmoty.

Tradiční dodavatel dostal své pověsti

S těmito nároky se Miroslav Steinbauer obrátil na zástupce společnosti Agrozet České Budějovice. Ti zareagovali rychle a poskytli k zapůjčení dvouřadý radličkový kypřič Synkro 3020 Nova. Jedná se o stroj z nové generace těchto známých radličkových kypřičů, vyrobený v neseném provedení a s pracovním záběrem tří metrů. Jak napovídá označení, radličky jsou před poškozením chráněné systémem nonstop jištění pomocí tlačné vinuté pružiny. Slupice jsou zesílené, stejně tak jako rám kypřiče, svařený z profilů o rozměrech 100 x 100 mm. Rám má kompaktní rozměry a přední řada radliček se nachází v blízkosti traktoru. Radličky jsou přitom rozloženy symetricky. Důležité podmínky pro úspěšné nasazení za extrémních podmínek byly splněny.

Stroj byl během krátké doby doručen na podnik a zapřažen do tříbodového závěsu traktoru John Deere 7530. Souprava dostala za úkol první fázi

U nových kypřičů Synkro 1020 se nastavení pracovní hloubky radliček provádí na boku jednoduše pomocí kolíku a děrné lišty

Dvouřadý radličkový kypřič má výhodu v nižším nároku na zvedací sílu i na tahový výkon, zvláště při hlubším zpracování půdy. Traktor John Deere 7530 Premium zvládal kypřič Synkro hladce a výsledkem byla dobře zpracovaná půda pro oschnutí s urovnaným povrchem pozemku

zpracování půdy po sklizni ozimé pšenice s cílem otevření půdy k urychlení prosychání. Vzhledem k záběru tří metrů a výkonu motoru traktoru, který byl k dispozici, bylo možné nastavit pracovní hloubku na dobrých 25 cm. Nastavení se provádí centrálně z boku stroje pomocí děrné lišty. Stejně tak je možné horní táhlo tříbodo-

vého závěsu zapojit do jednoho ze tří otvorů v závěsu kypřiče.

Jak pracuje nové Synkro řady 1020

Traktor bez problémů udržoval zvolenou pojezdovou rychlost, zatímco těžká půda s extrémní vlhkostí, uvolněná radličkami, neměla přílišnou

tendenci k drobení. Větší hroudy, stejně jako příležitostné shluky ornice se slámou, měly dost prostoru pro pohyb jak mezi radličkami, tak i pod rámem stroje. Ten se nachází ve výšce 80 cm nad zemí. O rozmačkání hrud se postaral masivní prutový válec. Ani za extrémních podmínek k ucpávání stroje nedocházelo a prokypřená půda ve zvoleném horizontu mohla proschnout. Přitom spotřeba s uvedeným traktorem se pohybovala na úrovni 10–12 l/ha. Další operací pak bylo dvojí zpracování pomocí stroje Terrasem a pozemek byl připraven k seti ozimého ječmene.

Spokojenost s výsledkem

„Jsem překvapen tím, jak dobře práci kypřič Synkro 3020 Nova odvádí. Půda je dobře rozdrobená a pozemek pěkně srovnaný,“ vyjádřil své hodnocení Miroslav Steinbauer. Stroj se ukázal jako vhodné řešení svízelné situace, dané extrémními podmínkami. Uspěl v testu, který by se dal svou náročností přirovnat k testování prototypů ve vývojovém oddělení.

Díky tomu si jej oba bratři také pořídili. Po osazení šípovými radličkami mohou provádět běžné podmínky, zatímco ve výbavě s úzkými radličkami je stroj vhodný pro kypření do větších hloubek, případně i k prohlubování pozemků v horizontu pod 15 cm. Protože se v rámci osevního postupu střídá bezorebná technologie s klasickou, usnadní hlubší prokypření půdy kypřičem Synkro 3020 Nova orbu v následujícím roce. Zároveň dojde i ke zlepšení struktury půdy, usnadní se pohyb vody v půdě a přístup vzduchu do ornice. Těžké půdy bude možné díky tomu i za mokra lépe zpracovávat, naopak při výskytu sucha budou mít rostliny lepší odolnost.

Text a foto Petr Beneš